

Головна небезпека і наше вразливе місце

I

В своїй статті „Головна небезпека“ („УВ“ 51 і 52) ми говорили про головну для нас, російську, небезпеку, беручи її лише в зовнішньому аспекті, і підкреслювали наприклад, що це більше значення має відсутність належного розуміння сили цього ворога внутрі нас самих і недооцінювання ваги небезпек з цього боку саме на терені наших внутрішньо-українських взаємин. Наша власна слабкість і є силою ворога.

Кожен ворог шукає завжди відповідних місць у протиставленому йому фронті, б'ючи передусім у ці найбільш вразливі місця, до яких і потрібна найбільша пильність.

Що ж це за слабкі місця?

Звичайно, як і в усьому, так і тут найбільшим і найбільш вразливим місцем нашим є справа внутрішньо-української єдності. Всяке внутрішньо-українське роз'єднання — це відчинені ворота для кожної зовнішньої небезпеки, зокрема для головної небезпеки — російської. Особливо ж вразливе місце з боку саме російського — внутрішньо-українське роз'єднання по лінії „схід-захід“. Тут якраз найбільше шукає „слабших“ наш головний ворог і тут якраз він найлегше її знаходить.

Бачимо зовсім ясно, що всі свої атаки проти українського фронту російський ворог постійно й послідовно скеровує саме в це місце. Основний мотив підступної російської гри, з допомогою якої, наприклад, російська еміграція намагається включитися тут в український фронт — це підбурювання до так званих „східників“ і впрохання опікуєство над ними під виглядом „оборони“ їх перед так зв. „західниками“. Цей мотив використовувався навіть незграбна староемігрантська „чужовщина“ (згадаймо хоча б авсклотичне чужовське „воззавіє“ до „потомков запорожцев“). Але особливо грав на цьому спирити новоемігрантська „власовщина“, при чому — не без успіху. Як домідуємося, власовцям всеж таки вдалося втягти до себе деяких українців, і хоч таких українців знайшлося небагато, але сам факт наявності болячої наймізернішої кількості українців у ворожому російському русі — це вже успіх диверсії нашого головного ворога, що відбивався в наш фронт, в тем самим — це вже часткова наша поразка на найважливішому підтанку фронту. Але саме головне в цьому всьому — це те, що сталося не внаслідок ворога через роз'єднання української еміграції саме по лінії „схід-захід“ і саме шляхом розігрування „східників“ проти „західників“ і вдалося російцям сировоювати окремих „східників“, від виглядом відриву від „західників“, відірватися від свого українського середовища взагалі.

Та справа тут, звичайно, не тільки в спритності росіян. Очевидно, є досить поважних причин чисто внутрішньо-українського характеру, що зробили можливим успіх російської диверсії серед української еміграції.

Автор цих рядків мав нагоду особисто перевірити ряд випадків з українцями-„східниками“, що опинилися в власовців. В наслідку цієї перевірки виявилось дві надзвичайно важливі обставини, що дають підстави для дуже неприємних узагальнень. По-перше — всіх цих „східників“ буквально їхували в російські обійми ранише чи тепер саме ж такі українці, власне — певні українські кола, переважно з „західників“, які досі мали в своїх руках керівальні позиції серед української еміграції. По-друге, не зважаючи на свою малу кількість і нібито малу вагу в житті української еміграції, ці величезні до власовців „східники“ являли собою один з найважливіших елементів сучасного реального українського суспільства на реальній українській Батьківщині, бо це переважно

командний склад советської армії та індустрії підсоветської України.

Факт, що наші емігрантські військові організації досі не тільки не притакали до своїх лав, а навпаки відтовхували від себе, як щось чуже, зовнішньо зрусифікованих українців військовиків з советської армії. Ми знаємо ряд публікацій в нашій пресі і ряд ухвал відповідних наших військових організацій про те, що військовикам із советської армії не місце в цих організаціях, як воикам ворожих армій, а спроби їх спеціальної активізації й організації зустрічатись у нас так негативно, як би треба було зустріти тільки явного ворожу акцію. Так само майже бойкотувалась у нас теж переважно зовнішньо-зрусифікована міська технічна інтелігенція зі „східної“ підсоветської України, яку часто наші емігрантські „патріоти“ з легким сумнівом списували на рахунок „москалів“. В обох цих випадках мало місце примітивне розуміння української національної спільноти певною „західницькою“ частиною цієї спільноти на еміграції. Відірвали від реальності цілої (а не тільки західної) України, основу величезну якої становить якраз „східна“ підсоветська (і під-

російська) Україна, вона не враховують того, що примусова русифікація вирішальних у житті цієї України факторів — саме військового та міського технічного — пішла так далеко, що, відкладаючи їх за неправду українську мову, ми повинні б були зробити собі інші справжні національні „характери“. Тим часом саме на цій підставі „чиста“ від тавра примусової русифікації, хоч і скалічена в іншому розумінні іншими окупантами, „західницька“ частина нашої еміграції, посилає через свої певні правлі організації керівне становище на еміграції, ще в першому організаційному періоді нової української еміграції відшунула до росіян, як „москалів“, значну частину українців зі „східної“ підсоветської України, відкладаючи їх потроху ще й тепер.

Так викривлена і вузько-примітивно сприйнята керівною „західницькою“ частиною нашої еміграції „пильність“ до російської небезпек, будучи звершеною з такою ж гостротою, як і до ворога, до своїх лише зовнішньо зрусифікованих українців, обернулася у свою протилежність і стала прислужою для цього самого ворога.

Але справа тут не в тому, що маючись там окремих зовнішньо-зрусифікованих українців-військовиків з советської армії, ці окремих представників міської технічної інтелігенції зі „східної“ підсоветської України, відштовхнених

примітивізмом окремих „західників“, вдалося власовцям завербувати до себе. Справа в небезпечних тенденціях, скритих за цими фактами. Йдеться тут, як ми вже зазначали, про найважливіший елемент сучасного реального українського суспільства на реальній українській Батьківщині, про елемент реальної української сили, без оперття на яку ніякий успіх української визвольної справи неможливий. Власне тому, що це найважливіший елемент реальної української сили, Росія якнайбільше намагалася його зрусифікувати, та найбільше й досягла в цьому відношенні. Зрештою, це все стосується не тільки військового та міського технічного прошарків населення „східної“ підсоветської України, а й у великій мірі також цілої „східної“ України, отже — основної і вирішальної української маси, що має на собі це саме тавро примусової русифікації.

Якою ж справді фатальною для нас може стати тенденція до ігнорування цих сил нашими примітивними „патріотами“ тут, на еміграції, на тій підставі, що вони є такі, які вони є, і якими в умовах такої довголітньої російської окупації вони й не могли не бути! І якщо ж корисною для нашого головного російського ворога є така пряма бляха для нас тенденція до такого самозвуження й самополаблення!

В. ГРИШКО

Україна за залізною заслоною (радіонотатки)

Лист Ради міністрів УССР і ЦК КП (б) У. Рада міністрів УССР і ЦК КП (б) У звернулася з спеціальним листом до всіх колхозників, колхозниць, працівників МТС та союзів, трактористів, бригадирів, ланкових і фахівців сільськогосподарства — в справі найважливішого збирання врожаю й достроювання виконання плану хлібозаготівель. У листі, між іншим, наголошується, що ту частину врожаю, яка збирається вручну, треба зібрати за 10-12 днів, комбайнами — за 18-20 днів. Праці хлібозаготівель треба виконати достроювано — протягом липня, серпня та вересня.

Нове в оплаті праці колхозників Рада міністрів УССР ухвалила запровадити оплату праці колхозників не залежно від загальних наслідків врожаю в цілому колхозі, а залежно від урожаю в кожній окремій ланці. Отож колхозники озлого й того ж самого колхозу, але різних ланок, можуть одержувати різну оплату.

Треті роковини „воєднання“ Закарпатської України а УССР. 29 червня київська преса відзначила треті роковини з дня „воєднання“ Закарпатської України в УССР. З цієї нагоди надруковано інтерв'ю з депутатом Верховної Ради України Степаном Макушатенем про винятковий успіх і досягнення в Закарпатській області, нарис Якова Брича про санаторій ім. Хрушова, що відістався в колишньому паладі графа Шейнборна, а також статтю лікаря Івана Неходи про заходи в справі охорони здоров'я закарпатців. У листах і селах Закарпаття з нагоди роковин відбулися урочисті збори та засідання. На урочистих зборах в Ужгороді виступив з доповіддю секретар пропаганди Обкому Закарпатської області Бойко.

Вибори академіків. 29 червня відістався сесія Академії Наук УССР, присвячена виборам дійсних членів та членів-кореспондентів Академії. Всього мають обрати 33 дійсних членів і 32 членів-кореспондентів. Виступило 194 кандидати. Відбулися обговорення кандидатур у всіх 5-ох відділах Академії. 30 червня і 2 липня мали відбутися пленарні засідання.

Республіканський з'їзд оториноларингологів. Діяла у Києві розпочала свою роботу республіканський з'їзд оториноларингологів, в якому беруть участь працівники в галузі лікування горла, носа та вуха. З'їзд триватиме 6 днів. Було заслухано 48 доповідей. На з'їзді виступили міністр охорони здоров'я України Медведєв.

Поєми початківців. 30 червня радіо Київ в своєму „Літературному пересізанні“ подавав поєми початківців. Читано вірші Григорія Мошани, Марії Канунасвої, Андрої Странжа, Бориса Запери, Надії Хоменко, Гривака Бойка, Миколи Корсува та Ярослава Войтока. Тематика цієї поезії — переважно колгоспне село, збирання врожаю, трактористи, ланкові і, як неодмінний атрибут, згадування про „великого“ Сталіна.

Вінницькі акалі. Відзначивши Винників, що, очевидно, досі не має власної радіостанції, почала свої радіопересізання через радіо-Київ (шодня від 8 до 8.30 години на хвилі 49.57 метрів). Перед мікрофоном читали матеріали знос людей (чоловік та жінка), які частують слухачів ось такою „українською“ мовою: „дідьбай“, „мідьбай“, „дідьбай“, „дідьбай-мідьбай“, „дідьбай“, „дідьбай“, „дідьбай“, „дідьбай“ тощо. Мабуть, у Винниці вже перевелися справжні українці, що за дикторів українських пересізань настановлено отаких акалів.

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.
Головний редактор ЮР. ДИВНИЧ.
Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу неможливості дописи виступати лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати по окремим редакторам, а Редакційні Redaktsion „Ukrainski Visti“ New-Ulm, Ludwigsplatz 10, а в справах Адміністрації, а також по „Администрация“.
Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму - Влас „Е“ від 8-12 год. щодня, крім субот.
Ukrainian Newspaper „UKRAINIAN NEWS“ Authorized by EUCOM HQ, Civ. Affairs Division Date Authorized 11. March 1948. Authentication No. UNDP 23
Sent weekly, circulation 4000 copies. Publ. Red. Mainz, Adr. New-Ulm, Ludwigsplatz 10. Print: Ukrainische Zeitung, New-Ulm, Ludwigsplatz 10.

По сторінках преси

„Не на адресу...“

„Посев“, орган російських неоімперіалістів, т. зв. „солідаристів“, в ч. 26 містить довгодузку статтю, спрямовану проти українців і поляків. З українцями автор дає собі раду в той простий спосіб, що все українське він називає „галіцьким“, а термін „український“ у нього став синонімом „верноподданництва“...
Нас з цієї довгої писанини цікавить таке місце (мова йде про лист польського публіциста Враги, до приятель-росіян, який ми вже докладно зреферували нашим читачам): „Тому пропозиції Враги відмовитись від „великодержавності“ скерована не на адресу. Його російські приятелі не збираються перетворювати Росію на тюрму народів.“

Виходить, що Росія не є тюрмою народів, її ще треба було б на таку тюрму „перетворити“, але вони, бачте, ... великодушно від цього відмовляються.

„Добре виховання“

Польський публіцист Клявдіош Грабик скаржить на сторінках „Кроніки“ /ч. 25/ на „погане виховання“ українських націоналістів, конкретно на українську газету „Час“. Автор, скромно підкреслює, що „між нами (польськими журналістами взагалі, чи тільки співробітниками „Кроніки“ — не відомо) і українськими націоналістами пакує, здається, досить поважна різниця, мабуть, не стільки політична, скільки також в поглядах на звичай шоденного дня, а часами... на засади доброго виховання“.

В наступному (26) числі „Кроніки“ читаємо інформацію того ж автора про створення Української Національної Ради, в якій, не знаючи наших відносин, він переплутав наших „мельниківів“ з „бандерівцями“.

Грабик далі дослівно пише: „Українські Вісті“ писали, що чути голоси, що становлять УГВР є „агентурною працею ворога, який хоче перешкодити українській консолідаційній акції“. „Українські Вісті“ думають, що це є одначе скорше виявом „української глупоги“.

„Зі свого боку, — додає польський автор, — думаємо, що це є одним і другим...“

Дискуємо п. Грабикові за надто швидко демонстрацію „доброго виховання“.

Малий інформатор

В три рядки

ВАШІНГТОН (ЮП). Морські збройні сили США відбувають маневри в Середземному морі.

БЕРЛІН (Дена). На підставі розпорядження союної комендатури, закон про шкільну реформу в Берліні стає чинним з 1. липня.

ТЕГРАН (ЮП). На Ірансько-советському кордоні дійшло до важких сутичок між „озброєними напасниками“ та урядовими військами. Баяди були озброєні російською зброєю.

БАГДАД (Дена-Ройтер). Комітний Іракський делегат у Лізі Націй Музаїм Алія Нахаті зформував новий кабінет.

СРУСАЛІМ (АП). Жидівська радіостанція „Голос Єрусалиму“ повідомила про подробиці уявної змови кол. муфті Єрусалиму проти трансформанського короля Абдула.

ОСЛЮ (АП). Відомого норвезького письменника Кнута Гамсуна засуджено до грошового штрафу розміром 325 000 крон, бо він був членом партії Квіслінга.

ЛЕЙК САКСЕС (Дена). Великобританія, США й Аргентина виступили в Раді Безпек проти сироби СССР почати обговорення еспанського питання.

БРЮССЕЛЬ (Дена). Бельгійський король Леопольд погодився на референдум з приводу свого можливого повернення на бельгійський престол.

ОТАВА (АП). Цього року Канада витратить на свої збройні сили більш суми, ніж будь-коли в своїй історії.

КАПР (АП). З причин розкознення з урядом у витинні Султану, єгипетський міністр закордонних справ Ахмед Гашаба Наша склав з себе свої обов'язки.

ВАРШАВА (Дена). Польський парламент затвердив законпроєкт, що дає кабінетові право видавати розпорядження з правосудливих законів.

Американці затримали... маршала Соколовського

БЕРЛІН (Дена). 28 червня. В суботу американська військова поліція затримала тут під час переїзду через американський сектор шефа советської військової адміністрації маршала Соколовського, бо він їхав з такою швидкістю, яка переходить межі дозволеної швидкості. Але советського маршала незабаром звільнено.

БЕРЛІН (Дена). З приводу тридцятихвилинного вимушеного перебування маршала Соколовського в американському секторі, в суботу американський військовий губернатор генерал Л. Д. Клей заявив пресі вивки Дена, що, доповідавшись про цей випадок, він застобно попросив у советського головнокомандувача пробачення.

Важкий землетрус в Японії

ТОКІО (ЮП). 28 червня. У повітрях в Японії стався важкий землетрус. Чотири сильні підземні поштовхи струсли землю поверхню і дев'ять велетенських хвиль налетіли на берега. За дотеперішніми неповними повідомленнями, особливо великої шкоди зав-

нали міста Фукуї (52 000 мешканців) і Каназава (200 000 мешканців). Як повідомляє японська преса, в цих містах загинули 800 осіб, в інших зазначилися трети частяна всіх будов. За повідомленнями з Нагой, разом загинули, поранені або зникли 30 000 осіб.

Військові доставки США Туреччині

ВАШІНГТОН (Дена). 28 червня. Як повідомила в суботу французька преса агенція АФП, асигнаційний комітет сенату розпочав розслідування з приводу американських достав Туреччині. Ці доставки, на які американський Конгрес дозволив асигнувати 100 мільйонів доларів, досягли вже (за звітами керівника американської місії в Туреччині) приблизно одного мільярда доларів.

Політ пророкує економічну кризу в США

ЛОНДОН (НаФ). 29 червня. На одних зборах генеральної секретар комуністичної партії Анлії Полліт заявила, що в США наступного року поставе економічна криза, розміри якої набагато перевищатьуть розміри дотеперішніх криз. Найбільшою шкоди вона завдасть Великобританії, якщо вона не змінить своєї дотеперішньої зовнішньої політики, — твердить Полліт.

Страйки в Італії

РИМ (ЮП). 25 червня. Італійська комуністична організація профілоз закликає робітників 2 липня оголосити чотиригодинний страйк, щоб відірвати свою вигоду на збільшення заробітної плати. В Мілані в четвер опалити працю 300 000 робітників.

Ще один процес у Португалії

ЛІСБОНА (ЮП). 25 червня. 6 липня в Лісоні почався судовий процес проти 108 португальців, обвинувачених у державній зраді. Іх обороняють 19 адвокатів.

СЕРП І МОЛОТ В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ

Багато наших читачів напевно відоміть про силу і вплив комуністів в т. зв. латинській, тобто середній і південній Америці. Багато українських скептиків туди вже вихало, а ще більше збирається. Ми подаємо скорочений переклад статті, що з'явилася в оповізаному, впливовому американському тижневику „Ньюсік" з 14 червня ц. р.

Ніде в світі не визнається ефітет „комуїст" так широко, як в латинській Америці. Криваве повстання, яке відбулося в квітні під час панамериканської конференції в Боготі — мало свої місцеві причини, але тут, певно, не обійшлося й без руху Москви. Недавно успішний президент Парагваю, Моріно, завжди кричав: „Червоні!" — коли його військові і політичні противники виступали проти нього.

Повстання і заворушення в інших державах латинської Америки будуть доти, доки існує комуністична агітація й пропаганда. Зараз немає безпосередньої небезпеки, щоб комуністи здобули владу в якійсь державі латинської Америки, або поважно загрожували інтересам США в цій частині світу. Але слід пам'ятати, що латинська (середня і південна) Америка все ж має багато комуністів і є там завжди родючий ґрунт для росту комуністичної партії.

Здогади про кількість комуністів в латинській Америці дуже розходяться. Найбільш авторитетний в цій справі бувший підсекретар міністерства закордонних справ США, Бреден, який працює в відділі справ латинської Америки. Бреден заявив у Конгресі, що в південній Америці є приблизно 300.000, в середній 200.000 зареєстрованих комуністів та 25.000 в Мексико. Отже, в латинській Америці є 525.000 комуністів приблизно на 134.000.000 всього населення; в США є 75.000 комуністів.

В дійсності комуністів є куди більше як офіційно зареєстровано. Останні вибори показали, що в цій латинській Америці є понад 1.000.000 комуністів. Комунізм нерівномірно поширений по цій латинській Америці. Немає, офіційно, комуністичної партії в Болівії, Сальвадорі чи Гондурасі. В більшості інших держав партія слаба. Тільки в трьох державах партія є важким політичним і господарським чинником: в Бразилії, Кубі і Чилі. Комуністичні провідники в Чилі одержали звідки, що в випадку війни між США і Росією, США не дістануть ні однієї тонни цинку з Чилі.

Політична й економічна активність комуністів визнається в тому, що вони ведуть послідовну пропаганду за СССР проти США. Комуністи використовують пресу, радіо, мітинги, пересуни кіна для того, щоб доказати, що останню війну виграли Росія, що лише вона є дійсним оборонцем робітників і демократії. Сполучені Штати трактуються як імперіалістична держава, що хоче опанувати світ, експлуатувати латинську Америку та знищити суверенність її народів.

Безперечно, що Москва є джерелом цієї пропаганди. Точний зв'язок Москви з комуністичним рухом все ж важко встановити. „Як католики на Рим, так ми на Москву дивимось з пахляем", — сказав певдано відатний бразильський комуніст. Немає також доказу, щоб великі суми „червоних" грошей використовувались в латинській Америці. Більшість ко-

муністичних провідників є латиноамериканці, але є й росіяни, більше чехи, в'єтнамці або поляки. Багато з місцевих комуністичних провідників були в Москві.

В більшості держав латинської Америки, за малим винятком, маси населення вбогі, неписьемні і безправні. Головним бажанням є підвищення життєвого рівня й вони легко підпадають під вплив комуністичної пропаганди, що обіцяє земний рай. В цьому є дійсна сила комуністів. Комуністи вербують в свої лави людей, яких їм треба, але злібних.

Комуністи прагнуть мати всі дані про провідників, стратегічні пункти, слабкі місця уряду та оперативні плани.

Комунізм буде небезпечним доти, доки існує маса бідоти та недоволення. Цікаво відмітити, що комунізм є найслабшим в таких державах як Мексика, Аргентина, Венесуела й Уругвай, бо соціальні реформи пішли далеко вперед.

Юрій ТАРКОВИЧ

Київ. Вони не сміють завітати ні на хвилину на працю (фото амер. Капо).

Економічна хроніка

Націоналізацію Індустрії в Румунії завершено. За постановою румунського парламенту ухвалено націоналізувати 122 фабрики, 25 гірничих і 25 нафтових товариств, 26 фірм будівельних матеріалів, 163 текстильні фабрики і 10 залізничних заводів. Відшкодування власникам обійдуться виплатити з спеціального фонду. Поки що вилучено з націоналізації підприємства, що належать будь-якій союзній державі, зокрема Англії, Франції, США, Бельгії і т. д., а головне СССР.

Капітальні вклади в Індустрію США 1947 р. становили 16,2 мільярдів доларів, тобто в 3 рази більше, ніж 1943 р. 1948 р. ці вклади мають досягти 18,7 мільярдів доларів. Це доводить, що економічна криза, про яку не перестає галасувати совет-

ська пропаганда, є звичайною советською вигадкою.

Чехо-Словаччина намагається інкуїти всі промислові підприємства, що є власністю чужоземних фірм. З цією метою ведуться переговори в Швеції, Швейцарії, Франції.

Перон „заграв" з східно-європейськими державами. З різних джерел стало відомо, що аргентинський президент Перон намагається укласти нові торговельні договори з советськими сателітами, в першу чергу з Чехо-Словаччиною, Польщею, а останнім часом навіть веде торговельні переговори з СССР. Невідомо тільки, що продаватиме Сталін, а що купуватиме Перон.

Томас Дюї

25 червня 1948 р. в Філадельфії, під бурхливій оплески, односторонньо обрано кандидатом на пост президента США від республіканської партії губернатора штату Нью-Йорк — Томаса Дюї. Решта кандидатів добровільно погодилися зняти свої кандидатури.

Томас Дюї народився 1902 р. в штаті Мінесота. Закінчив освіту 1923 р., одружився в 1927 р. З вигляду це досить ясрава фігура. Одягається завжди охайно, але без зайвого блиску. Промовляє гостро, іноді вживаючи досить різких виразів. В суперечках, якщо його переконують — погоджується з чужою думкою. Своєю політичну кар'єру Дюї розпочав в 30-х роках. 1933 його обрано на ген. прокурора штату Нью-Йорк. За 3 роки він, не дивлячись на погрози з боку численних тоді бандитських організацій і навіть два замах на його життя, успішно закінчив боротьбу з кримінальними злочинцями, за що заслужив собі звання „безстрашного прокурора". З другого боку, Томас Дюї так само зарекомендував себе як добрий господар і досвідчений економіст. Бувши обраним 1944 р. на пост губернатора штату Нью-Йорк, він застав після свого попередника фінанси

штату в жалювому стані: дефіцит дорівнював понад 2.600.000.000 доларів. Протягом трьох років перебування Томаса Дюї на посту губернатора штату за рахунок зменшення державних витрат Дюї вдалося звести цей дефіцит на нуль, і 1946 р. баланс штату Нью-Йорк мав ще до того прибутковий розмір 1.700.000.000 доларів. Томас Дюї вважається за найбільш здібного кандидата на пост президента США. Не дивлячись на свої 46 р., він уже має великий вплив серед своєї партії. Він — за тверду політику Сполучених Штатів у справі Східної Європи. Він підтримує закон про загальний військовий вишкіл, так само підтримує і Маршалів план відбудови Європи, хоч з деякими застереженнями.

Московське радіо зустріло призначення кандидатури Дюї на президента досить галасливо. Вони назвали його типомним носієм Дюї, який живе Волстріт та великі промислові концерни. Обраним Томаса Дюї на президента розійняється американською пресою як крутий поворот у бік твердого лівішої політики Сполучених Штатів.

М. М.

Ірл Воррен

Губернатор штату Каліфорнія Ірл Воррен — республіканський кандидат на віцепрезидента США — народився 14 березня 1891 р. в Лос Анжелосі. Його батько Матіас Воррен народився в Норвегії і прибув до США ще хлопцем. Ірл Воррен закінчив вищу школу (юридичний факультет). Одружився 1925 р. з удовою. Проте-стант. Жвавий, веселий владі. Розмовляє і сміється голосно, міжно потягує руку, дивлячись прямо в вічі тому, з ким зустрічається, проте рухи його повільні і м'які. Одягається зі смаком, але просто, без лиску. Носить окуляри без оправ. В його бюрі за його наказом двері завжди відчинені для відвідувачів. Член Американського Легію і масон 33 ступеня.

Працює за професією, він був обраний вперше на посаду місцевого адвоката 1920 р. і з того часу куди б його не обирали — ніколи не знав поразки. На губернатора Каліфорнії був обраний 1942 р. від обох партій: як демократів, так і республіканців.

В приватному житті весь вільний час проводить з родиною. Займається спортом. Релігійний, що-

вечора перед тим, як йти спати, читає євангелію.

Бувши обраним на прокурора, він уперто і безкомпромісово боровся із злочинцями і посадив до в'язниці деяких урядовців, що брали хабарі та злочинцями службовим становищем. Під час війни, будучи „генерал-адвокатом", організував цивільні загопи самооборони і особливо брав участь у боротьбі з японськими шпигунством на західному побережжі Тихого океану.

Як губернатор штату здобув популярність своєю глузкою політикою щодо протиріч між республіканцями і демократами.

Ірл Воррен виступав за контроль ренти, зменшення податків, збереження закону Тафта-Гартлі (крім антикомуністичних і професійних обмежень преси), обстоює Маршалів план і загальний військовий вишкіл.

Критики його кандидатури обвинувачують його за двоюрність і твердять, що він нічого не зробив незвичайного для штату.

Прихильники вважають його за мудрого невідступного державного мужа. (За „Тайм-маг")

ЕКОНОМІЧНЕ ЖИТТЯ

Англія наводляє на експорт

Збільшення цін на сировину на міжнародних ринках примушує Англію максимално інтенсифікувати експорт, щоб, таким способом, вирівняти платіжний баланс. Досягти цього в існуючій Англії не легко. Іноді доводиться міністрові господарства і фінансів С.м. Криксові застосовувати дуже драстичні заходи — обмежувати споживання товарів (текстильні вироби, вугілля і т. д.), з однією метою: щоб дати якомога найбільше товарів на експорт та зменшити його ввезти знову якомога більше сировини. Так, у квітні ц. р. Англія вивезла товарів майже на 800 млн. доларів, тобто нечувану досі цифру в її закордонній торгівлі.

В самій повенклятурі експортних товарів Англії стався різкий зміни. Так, до кінця вона вивозила, головню, вугілля і текстиль. Правда, спочатку цього року вона почала його знову вивозити, але не здебільшого коштом зменшення внутрішнього споживання, при чому експорт вугілля досяг лише 26% середньорічного рівня. Англія майже повністю припинила експорт текстильних виробів (її замінила Франція), бо промисловість ще й досі не відбудувала своїх варстатів і їй бракує сировини.

Англія, як це не дивно, стала експортером автомобілів, при чому,

помісячно тепер ввозить до... США 1000 легких автомобілів. За браком сталі збільшити це виробництво тепер не можливо.

Надто збільшила виробництво й експорт електронпромишловість, а останнім часом і машинобудівельна. Але на перешкоді дальшому розвитку експорту стоять ціни на сировину, що збільшуються швидше, ніж темп виробництва. Індустрія відчуває брак сировини: воєни, сталі, алюмінію. Постачання за Маршаловим планом не вирішує цих питань до кінця, бо ціни на сировину досить високі. Тому Англія вірно ставить тепер питання: збільшуючи довіз сировини для 16-ти європейських країн, треба стабілізувати ціни, а протинному разі не призведе до зменшення експорту, а далі до зросту торговельного дефіциту.

Що дала націоналізація вугільної промисловості в Англії?

Це питання цікавить не тільки всю громадськість Англії, а й поза її межами. Суттю речей європейській соціалізм в англійських шахтах складає свій екзампн зрілості й господарської доцільності. Як виявляється, уряд Етлі дуже неохоче публікує дані про господарські наслідки праці націоналізованих шахт, боючись, що це може не тільки

стримати дальший розвиток націоналізації інших галузей індустрії, а й внести недовір'я до всієї політики лейбористської партії.

А висліки такі: хоч у цілому видобуток вугілля виріс на 9 млн. тонн, все ж це сталося завдяки збільшенню кількості робітників на 14000 чол., а наслідком цього зросла собівартість тонни вугілля на 1,3 дол. Взагалі видобуток вугілля не задовольнив потреб самої Англії; в цілому вугільна промисловість дала державі збиток 100 млн. доларів. Такі сумні результати примушували визнати Національний вугільний комітет.

Основні причини: наявність багатьох нерентабельних шахт в районі Південного Велса і Даргема, недостатня механізація, а наслідком цього зайва робоча сила і запровадження 5-тигодинного робочого дня.

Щоб покрити цей дефіцит за балансом, Комітет ставить перед урядом питання про закриття нерентабельних шахт, а далі збільшення цін на тону вугілля на 2 пініни 6 пенсів, що, значаїно, мусить відбитись на собівартості продукції інших галузей промисловості, в першу чергу металургії, машинобудування і т. д. Проти цього заперечують консерватори, використовуючи це для своїх атак проти лейбористського уряду.

СССР шукає нафти

За статистичними даними, видобуток нафти в СССР становить

лише 1/10 загального світового видобутку. Зато советська пропаганда намагається змалювати справу так, нібито СССР посідає найбільші родовища нафти в світі. Хто знає ближче його економіку, той розуміє, що нафта і тепер є „найслабшим місцем" у всій економіці СССР іє причиною тиску на Туреччину та Іран. З другого боку, нафта — це найбільш цінне і найдошкульніше місце в усіх советських стратегічних планах. Щоб знайти більше цього зарадити, СССР широко почав розшуки нафтових джерел у Центральній Азії, на Уралі, над Волгою, в Казахстані і на Кавказі.

З другого боку, СССР намагається одержати нафтові концесії в Ірані і навіть Арабії. Є повідомлення, що і в Румунії советські геологи також провадять глибокі розвідки нафти.

Остаточно виявилось, що надії на Баку, на Ембю підвели, т. за. друга Баку вже вичернується.

Поруч з цим Совети гадать розвивати, за прикладом США, синтетичну нафту шляхом гідрогенізації (спеціальний процес черволення) вугілля, головню підмосковного та уральського.

Більше надій на свої сили

Після останніх спроб деяких сенаторів ще раз ревізувати ухваленний Маршалів план господарської відбудови Європи, надзвичайнай посьох Гаррімен поставив перед собою

завдання вияснити, чи не мають 16 держав будь-яких додаткових можливостей для своєї відбудови.

З певністю встановлено, що Європа виробляє деякі товари досить доброї якості, але в недостатній кількості, маючи всі дані для збільшення їх продукції. Приміром, Бельгія має можливість збільшити витон сталі, а Польща пропонує постачати 500.000 тонн вугілля за долари. Англія обіцяє постачати вугілля для Німеччини. З другого боку, виявилось, що через валютні і транспортні труднощі Європа, напр., не може одержувати озоніа з Італії, Еспанії та Північної Африки. Тому ясно, що замість того, щоб ввозити ці товари з США, Європа мусить подивитись навкруг себе і навіть в рамках своїх спроможностей знайти додаткові резерви для збільшення продукції, тобто для власної самоодоповня.

В зв'язку з тим Гаррімен поставив перед собою два завдання: використовуючи досвід Німеччини, взятись за оздоровлення європейських валют, а далі постачати рейси, кораблі для Європи, щоб уможливити довіз товарів з близьких до Європи країн. Одночасно він ще раз має попрабувати натиснути на 16 держав, щоб максимално використали свої внутрішні ресурси і не обтяжували США. Це домогати не тільки згодити долари, але дати додаткову працю для тисяч робітників.

В. Вас.

Література і Мистецтво

Ганна ЧЕРІНЬ

Чужі дороги

Струнка красуня — річка повновода
В кущі ховається, тікає і співає —
Чарівну пісню плеще хвилями,
Ллюдять,
Сміється, як жінка!

Про що шумлять високі осоки —
Ніхто того ще не сказав, не на-
писав...

Одна дорога кличе в гай, а друга
в голя,
Ща самі небеса.

Не трать, ріко, перли твоїх ал-
мазних —
Тут шаста не аустрию я піде.
Путями тими не піду, бо ні одна з них
Додому не веде.

(З приготуваної до друку
книжки „Кремендо“)

На Кодацькій порозі

(З циклу „Малючки“)

Човен тремтів і рвався в вир во-
досналу.

Три пари мішних, молодих рук
тримали його на межі.

— Я!

— Ні, я!

Два юнаки й дівчина, пупко три-
маючи човна, сперечались про право
кермувати, перепливаючи Ко-
дацький поріг.

Здачу розкинулася широчезна
водна поверхня з пробігаючими
темихми плямами, під подувів ра-
нішого вітру, а спереду ревів
дніпрові води — під сувору Ко-
дацьку сміло Кодач був перед
ними. Похмуро і грізно блищала
гранітна скеля, холодно-вогним ра-
нішим відблиском сонця. Вода ре-
ла, а човен, немов той кінь на
старті, дрижав і виривався.

Раптом все прицілось.

Від мішних вдарів двох пар гре-
бок спінився край дніпрового пле-
са. Човен пірнув у вир...

Сякло сонце і камінь всміхався,
милуючись молодими переможцями
старого козацького шляху. Дівчи-
на спокійно споклала в човен мокре
весло.

К. П.

Яр СЛАВУТИЧ

А як бундючно пінилися...

Ріка в надії входить береги.
А як бундючно пінилися потоки!
Хмельного буйства словесної снаги,
Глушили світ, безмежний і високий.

Те чи мені, мандруючи, судить
Сердень ворони що шитуть червоно,
Після грози поглибшав блакить,
З роками розум вярів, мов гроно.

Тож хай сивіють скрові, сині мовчать,
Маястично сповзає тіло,
Премудрий спокій покладе печать
Лише на те, що буйно відшмелало.

Листування редакції

1. ВП. О. Голубинський. Ми
згодні, зрештою, з тим, що Ви пишете.

Нарв'їтній епіграмі веде Вас в ороженчу,
Давайте Ви тіло, нехай тіло.
Хоч кричите за спору з сільної Мати
встречу,
Вітаєте з каткамі за сотні миль...

Але як можна щось подібно аруку-
вати? І в якій ролі вірши?

2. ВП. Бойко Федір. Пишете: „Я
не поет, а тільки син України“. В це
віриво. Але не віриво, що Ви знаєте
граматику. Вірші не пишуть, удоско-
влюються по фазу. Візьмі річку та
куку мови.

3. ВП. Б. Ли-кий. (Вірш „Ківа“)
Чем менше буде слівна зразок „зарі-
вля“, „горда“, „аравай“ — тим більше
шансів на успіх.

4. В. Павли Валі Скороход. Вірш
„Піднесено стиг“ не малесенький, як
Ви пишете, а на 40 довгих стрічок.
Та й не було б горада, коли б Ви не
випитували „Де наша земля-Україна?“
Подивіться на нашу Поезію має мало
співзвуччя з інтернаціоналом.

Росіяни про „Народнього Малахія“

Емігрантська газета „Обозрение“ з
6 червня вмістила велику статтю Ф.
Колі, що в ній авторка, бачиний ви-
ставу М. Кулішова „Народнього
Малахія“ у виконавстві Ансамблю
Українських Акторів м/н В. Блават-
ського, характеризує п'єсу з великою
промішаністю:

„Троїня автора, що уважно при-
дивляється до доби і її людей, здобува-
ється на свій патос. „Народній Мала-
хія“ — дія на перший погляд незвичайна,
чужерідна п'єса, сполучена в собі
поезією української народної пісні з
найсміяливішими засобами сучасного
експресіоністичного театру. Багато-
планова комбінація, гра масок і моан-
сів, різке контрастування трагічного й
тулжового з плексиом і карикатурним
— все це привнесло успіх режисерові
Блаватському (як же блискучий ви-
конавель ролі Малахія).
„Від п'єси важко відірватися, —

писав авторка далі, — в ній безко-
нечно багато глибокої, „голубої“ сві-
жої поезії і захопливої правди про
знаменну людину-шукача. Образ на-
роднього філософа, повитого згно-
ності зростає на тлі бурної доби ре-
волюції до космічних розмірів. Україн-
ський драматург філософічною темою
своїх творчостей перекладається з
кращими шукачами трансцендентної
істини в сучасній світовій драматургії,
між іншими з американцем Вайлером,
автором відомих метафізичних п'єс
„Наше містечко“ і „Ми вижили ще
раз“.

Разом з високими мистецтвими
якістю, „Народній Малахія“ — це
демагугічний документ проти обу-
ди совєтської влади. Виставою п'єси
Куліша може пишати українська
культура, що має тут, на емігранті,
можливість плекати вірну творчу
думку“.

Очіма читача

психологі, настрої та суперечностей
совєтського „земного раю“.

Якби ще хто так спромігся висни-
ти, що нікого комунізму в СС'Р не-
має, а діє там спеціально російськвй
випадок — більшовизм, то, можливо, ті
на заході, що так ретельно захи-
ають ідею комунізму, зрозуміли б своє
смішне становище і відсахнулись б
від „батька народів“.

Я розумію, що в нашому станови-
щі „ДП“, нам не слід проливати
сльози над долею своєю. Кому по-
трібно неспаси, кволе людаство? Напа-
ки, ми мусимо бути дозвом всьому
світові, що наш народ здоровий, пра-
ездатний, необмеженої ініціативи та
з великими знаннями. Може мій по-
гляд надто суб'єктивний, але я вірю,
що воно так.

Г. К.

(Берхтесгаден-Штруб)

II з'їзд Спілки Українських Образотворчих Мистців

У Мюнхені, в світлиці української
Автокефальної Православної Церкви
Св. Покрови, в червні, протягом двох
днів, відбувся другий з'їзд Спілки
українських образотворчих мистців,
на який з'їхалися майстри пензля і
різні з різних місцевостей Баварії.

З'їзд вів до того, як обіймали
всю працю на нині образотворчого
мистецтва за часи еміграції та до-
кладно висвітлювали діяльність УСОМ:
виставування виставок, видавничі
справи, а різно ж трудності в роботі,
з якими вель час доводилося боро-
тися і перемогати їх. Штовий звіт
скавав секретар УСОМ Н. Дмитренко
і звіт контрольної комісії В. Кивалюк.

Після звітів розгорнулася жива
дискусія, учасники якої особливо
увагу віддали запланованій згодом
своїй виставці, що й підготоває-Україн-
ський комітет на чолі з Др. Галаганом
за ініціативою мистців С. Горди-
ського, Бутовача, Андрусів, Осапу-
ка. Виставка має показати твори на-
ших мистців з усіх центрів еміграції-
США, Паризу, з усіх розснаних по
всьому світі групах та окремих осіб.

Докладно обговорено ідеологічне
шляхування виставки, як і те, що має
бути на ній експоновано, що закла-
вано б чужинців, чи повинні виставле-
ні твори „говорити довою чужинця“, чи
на свою. Остаточним рішенням по-
лічі робіт на виставку устійлено 15
днів.

Обговорено і схвалено також участь
у Міжнародній виставці ДП в Амстер-
дані, на якій буде окремий українсь-
кий відділ.

Накреслено потребу мистецького
журналу, бо „Образотворче мистецт-
во“ друкується, так неадекватно державній
орган, а в „Арії“ друкується лише
Гізіалевський, тоді як потрібний орган,
де були б заступлені різні течії. Вирі-
шено також організувати графічну
секцію.

Звіт ухвалив скликати в недалеку-
му майбутньому конгрес об'єднаних
мистців з рефератами з різних галузей
мистецтва. Уступачоному проводові
Спілки ухвалили абсолюторію і прове-
дено вибори нових керівних органів.
Головою УСОМ обрано Едварда
Козака.

С. П.

во“ друкується, так неадекватно державній
орган, а в „Арії“ друкується лише
Гізіалевський, тоді як потрібний орган,
де були б заступлені різні течії. Вирі-
шено також організувати графічну
секцію.

Звіт ухвалив скликати в недалеку-
му майбутньому конгрес об'єднаних
мистців з рефератами з різних галузей
мистецтва. Уступачоному проводові
Спілки ухвалили абсолюторію і прове-
дено вибори нових керівних органів.
Головою УСОМ обрано Едварда
Козака.

С. П.

Леоніда ПАПАР: Морозний день.
(акварель)

Культурно-мистецька хроніка

Баварські театри й університети закриваються

ШТУТГАРТ (ШН). Більша части-
на 300 баварських театрів з 21 червня
закривається. Деякі провінційні театри
грали до кінця минулого тижня ще за
старі гроші. Всі університети до кінця
цього місяця закінчать передчасно
літній семестр.

Відомість українських книжкових
видавництв в заміжних зонах Німеччини
принадляла видавничу врадо до оста-
точного закінчення грошової реформи.

Реформа відбавляється на них дуже тяж-
ко, не і на наших театрах, різних гро-
мадських організаціях, хорах і т. д.

□ Перекладач „Антигона, молодий
пастухенник Микола Попелішак, здав
на розгляд Театру Студії Йосифа Гір-
няка переклад цієї самої п'єси Джона
Прістаї „Правдивий інспектор“.

□ „Начерк українського письмен-
ства“ — від такої заголовком у Вінніпегу
вийшла книжка о. С. Сенчука. Книжка
має за мету ознайомити українську
мозоль в Канаді з історією розвитку
українського мистецького слова (УКМС).

ПРО БІДНОГО АРАБА

Від перекладача

Вільям Сероні, вірмен з поход-
ження, нар. 1908 р. в Фресно, Ка-
ліфорнія. Друкуватися почав з
безпосереднім успіхом в 1934 р.,
після того видав збірку оповідань
„Малі діти“ — 1937 р., „Мир — це
чудово“ — 1939 р.; п'єси: „Моє
серце на висоті“ — 1939, „Час
вашого життя“ — 1939 р., „Чуде-
сні моди“ — 1941 р. повість „Люд-
ська комедія“, як книжка і як
фільм, в 1943 р.

Збірка семи автобіографічних
„Моє ім'я — Ерем“ повільно вийшла
в 1940 р. і викликала особливе за-
хоплення в читачів. На думку од-
ного з критиків, кожна з 14 по-
вель цієї збірки „варта цілої книж-
ки і навіть більше“.

Мій дядько Хосров, сам чоловік
песамовитой енергії і незвичайної
меліхолії, одного року товаришу-
вав з малим чоловіком з старого
світу, що був мовчазний, як скеля,
а свою журбу виявляв старанням
струшуваним пороку з своїх колін,
ніколи ні слова не говорячи про
неї.

Цей чоловік був араб на ім'я
Халід. На зріст він був не більший
від хлопчика одинадцяти років, але
як і мій дядько Хосров, носив ве-
личезні вуса. Він мав, може, років
шістдесят, але, не дивлячись на
вуса, він на кожного робив вра-
ження скорше дитини серцем, як
дорослого чоловіка. В його очі
були як у дитини, але зважалося,
воши були сповнені роками слога-
ди, роками розлуки з тим, що він
найбільше любив — його батьків-
щина, його батько, мати його коні,
чи може ще щось. Волосся на
його голові було м'яке, густе і
таке чорне, як тільки взагалі може
бути, і зачесане з розділом на лі-
вий стороні в той спосіб, в який
батьки вчили зачисуватися малих
хлопчиків після прабуття до Аме-
рики з Старого Світу. Його голо-
ва була дійсно така, як голова
школяра, за винятком вусів, і та-
ка ж була вся його постать, за
винятком широких плечей. Він не
вмів говорити по-англійському,
лише трохи по-турецькому, кілька
слів по-курдському і кілька слів
по-вірменському, але взагалі навряд
чи говорив колись по-йомусь.
Коли він заговорював, то таким
голосом, що, зважалося, виходив
не стільки від нього самого, скіль-
ки від старого світу. Він гово-
рив так, наче шкодував з необхі-
дності робити це, так наче йому
було боліше висловити те, що ні-
коли не повинно бути висловлене,
так наче те, що він каже, лише
додасть ще більше жалю до того,
що він вже має.

Як він звернувся на себе увагу
мого дядька Хосрова, чоловіка,
який по меншій мірі мав що ска-
зати, було для нас не відомо. Мій
дядько Хосров зустрівся з арабом
в Ерзе-кан'ярі.

Мій дядько Хосров вибрав своїх
другів і ворогів залежно від їх
способу грати в кості. Такого ро-
ту гра була пробою людської по-
ведінки в напруженій ситуації і,
оч мій дядько Хосров був сам чи
не найгіршим програвачем у світі,
він зневажав всякого іншого, який,
програючи, втрачав свою гідність.

— Чого ви журитеся? — кри-
чав він до такого програшного.
Граєш, чи не гра? Що ви — втра-
тили життя своє з тим?

А сам він втрачав своє життя,
якщо програє гру, але не міг зба-
гнути того, щоб ще хтось міг розга-
дати значення гри так глибоко, як
він міг. Для інших гра була лише
грою. Для нього ж самого
гра була долею. Мій дядь-
ко Хосров зневажав кості, розгля-
даючи їх як своїх особистих во-
рогів, і ніколи не говорив до них.
Він штурвал їх за різно або че-
рез кімнату і струшував з столу.

— Псал — вигукував він.

А тоді, вилукуючи люто на свого
опонента, він вигукував, — А ви!
Мій власний земляк! Ви не соро-
маетесь. Ви приналежите перед

ними, ви молитесь до них. Мені
соромно за вас. Я плюю на тих
псів. — Звичайно, ніхто не грав з
моїм дядьком Хосровом діти.

Ця каз'ярня була місцем вели-
кої популярності і ваги в свій
час. Сьогодні вона зісталася та-
кою ж, хоч багато з тих, що
ходили туди 20 років тому назад,
аже помирали.

Найправдоводібіше, сяючи од-
ного дня в каз'ярі, мій дядько
Хосров помітив малого араба і
відразу оцінив його, як людину,
гідну уваги. Можливо, він сів,
граючи в кості, схиливши свої шир-
окі плечі над столом, свою дитя-
чу голову, похмуру і повну наро-
зуміння і жалю, і можливо пісня
гри, як він встав, мій дядько Хос-
ров побачив, що він не більший
дитини.

Може бути навіть, що він прий-
шов до каз'ярі і, не знаючи мого
дядька Хосрова, загравав з ним в
кості, а програючи, не пошкодував;
і, можливо, без розуму зрозумів,
хто був мій дядько Хосров. Навіть,
може бути, що араб не мав ко-
стей.

Який би не був грунт їхньої
призні, щоб не було причиною їх
порозуміння, у всякому разі вони
опинилися разом в нашій вітальні
і були бажаними гістьми.

Першого разу, коли мій дядько
Хосров привів араба в наш дім, він
не вважав потрібним відрекомен-
дувати його. Мій мати подумала,
що не один з наших земляків, мо-
же навіть якийсь далекий родич,
хоч він був трохи темніший, як
більшість з нашого роду і менший.
Але це, безперечно, нічого не ва-
жило; нічого більше як людські
особливості, різноманітність.

Першого дня араб сіла лише пі-
сля того, як моя мати з півдожених
разів попросила його бути, як вдо-
ма.

— Чи він глухий? — подумала
вона.

Ні, було видно, що він чує, бо
прислухався так уважно. Можливо,
він не розумів нашого діалекту.
Моя мати спитала, з якого він міс-
та. Він не відповів, а лише стру-
шував порох з рукава свого плаща.
Тоді моя мати спитала по-турець-
кому: „Ви вірмен?“

Ця араб зрозумів і відповів по-
турецькому, що він араб.

— Бідний вешаєний сиротина, —
прошепотів мій дядько Хосрова.

Одну хвилину матері здалося,
що араб хоче щось сказати, але
скоро стало зрозумілим, що йому,
так як і могому дядькові Хосрові,
не було нічого прикрішого, як ро-
бити це. Він міг би при необхід-
ності говорити, але насправді просто
це було чого говорити.

Моя мати принесла їм тютюну,
кави і дала мені знак вайти.

— Вони хочуть поговорити, —
сказала вона.

— Говорити? — здивувався я.

— Вони хочуть злитися самі, —
сказала вона. Я сів за столом в
Ізальні і почав перегортати сторін-
ки тогорічного прамірника „Субот-
ньої вечірньої пошти“, який я вже
знав напам'ять — особливий ма-
ляк: авта, з вишукано збраними
людьми навколо; світла з прожек-
торів у темноті; столи, на яких па-
рували маски з сувом; молоді лю-
ди в вишуканих, тількищо з голки,
убраннях і плащах і, всім їм
малючки.

Я навесню швидко перегортав
сторінки, бо мій дядько Хосров
заукав:

— Тихше, хлопче, тихше!

Я заглушу до вітальні саме то-
ді, як араб струшував порох з сво-
го коліна.

Обидва чоловіки просиділи в ві-
тальні цілу годину, і тоді араб зі-
гнув дуже тихо через мене і, не
скажачи ні слова, пішов з хати.

Я зайшов до вітальні і сів на то-
му місці, де сидів він.

— Як він називається? — зава-
тав я.

— Тако! — сказав дядько Хос-
ров.

(Цялі на 6-й стор.)

З українського життя

ХРОНІКА

„Українські робітники в Британії“

(Переклад листа, вміщеного в англ. щоденнику „Манчестер-Гардіан“ 4. 6. 48.)

Рік тому Ви ласково помістили мій лист про добру поведінку і працю на фабриках тут нового елементу, а саме українців з Польщі, яких німі примусили вступити їхню військову уніформу під кінець жовтня місяця.

Вони працювали сюди добровільно з Італії на працю.

Тепер справа прийшла іншої, новий оборот. Девізів здебільшого. Як швей, вони короткі статури європейськими добровільними робітниками в великих заводах цього краю за харчову продукцію і піднесення експорту. Деякі з них (60 на 1000) захворіли. Ім загрожує негайна депортація до Німеччини, яка не є їхньою країною, про яку вони нічого не знають, і де німі, з кимби вони не мають нічого спільного, не схочуть і не зможуть зробити для них нічого доброго. Їхні друзі, робітники в цій країні, дуже пригрозили наказом про їхню депортацію, рішучі зорганізували допомогати їм, щоб задержати їх для „реабілітації“ в західному світі і уникнути примусового відокремлення. Велика спільнота канадійців українського походження є теж дієвими при розпорядженні і готова їм допомогати.

Батьківщина цих робітників була примусово анексована Росією, до якої вони протигом історії виходили не належали, а їхні родини вивезено в невідомі місця. Тому не може бути питання про репатріацію.

Хворих саме тепер перевезено з ліжнич Нейбурну (Норфолк) до Дісс (Норфолк), звідки їх, незважаючи на тяжко хворіли, мали б перевезти до Німеччини 12 червня 1948. Високі власті англійської Церкви дуже зацікавлені їх долею. Їхні старання могли вивести лише не дуже шару урядову відповідь, що нічого ще не рішено. Хворий пацієнт число 59 під час затримання урядом на фабриці, упав з анта. Його відвезено до ліжничі життя його врятовано, але він страждає зір обох очей і став пілком сліпим. Мислять тому він був пілком зороровий, сильний хлопець, що давнися вперед з радстю жив з своїми друзями-робітниками в праці-боротьбі Британії за харчову продукцію. Він не має жалючих привілеїв ні родині в Німеччині, куди він після нещасного випадку на роботі мав би бути депортований.

Зважається, що ця депортація не погоджується з традиційними принципами і поступованням британського народу чи уряду Його Королівської Величності.

Ваш
Трейзі ФІЛПС.

Переселенчі вісті

В американській зоні Німеччини працює 72 фахових школи для ДП, які обіймають 7.000 учнів.

Літак з Мюнхену летить до Венесуели 30 липня. Перелети почнуться незабаром, тисячі ДП уже чекають на них.

За тиждень Австралія почне надавати в німецькій зоні спеціальні передачі через радіо для ДП в Європі, щоб ознайомити останніх з умовами праці, заробітками та кліматом країни.

Українська Комісія поселення (Канада) перестала насіння українцям, які швидко прибули в Венесуелу. Насіння переслає як допомога для першого посіву.

Аргентина і досі не склала умови з ІРО і не хоче брати тим часом на себе зобов'язань щодо європейських скитальців. Видавання дозволів на в'їзд українських ДП уряд стримує. Др Роман Смух, при тітронці українського допомогового Комітету в Аргентині, веде в цій справі успішні переговори. Можливо, ІРО буде оплачувати кошти переїзду. (ЦПУ).

Канадійський парламент вимагає негайніше прийняти 780.000 скитальців, між ними велике число фахівців та інтелектуалістів.

Австралія має лише 20-25% землі, придатної для сільського господарства. Решта — пустеля, часто з тропічним кліматом. Більшість наших переселенців працює в індустрії. В новому таборі біля Сіднея розмісталося шой-

Вбивци п. Б. Чернодольського, німецький поліцей Антон Беллер на судовому розгляді перед американським судом, що відбувся 23. 6. 1948 року, засуджений на 10 років в'язниці.

Українські думи у французькому перекладі паві Марії Шеррер вийшли з друку в Парижі. До видання увійшли так само українські тексти коштовних дум. Видання має вступне слово французькою мовою.

Перша велика організація українських ветеранів війни створена у Філадельфії. На організаційному з'їзді брало участь коло 60 представників від різних областей. Ініціатором з'їзду був п. М. Дармоград. Головував на з'їзді п. Гвіздала з Нью-Йорку. Колевантом нової організації вибрано молодого адвоката ветерана Михайла Гинду.

Українська делегація у складі пп. сот. Б. Панчука, голови СУБ'у, А. Яремовича, директора ЦУД-Бюра, і д-ра В. Коростовця відвідала п. Рузвелта під час її перебування у Великобританії. П. Рузвелт

визначив глибоке знання української мови і підкреслював трудності, які створює союзна делегация в ООН при погоджуванні справи скитальців.

Друга конференція голів та фінансових і організаційних референтів ОПУЕ американської зони відбулася 28 травня 1948 р. Брало участь 27 представників. Конференцією обрано головою ЦПУЕ п. Василь Мудрий. У споєну вступив він заявив, що число наших емігрантів у Німеччині на 1. 5. 1948 р. становило 107.000 людей.

Посвята могил-пам'яток героям у Мюнхені відбулася 20 червня, перетворилася на велику українську маніфестацію. Цей акт підготував спеціально створений комітет з представників УАПЦ греко-католицької церкви та громадянства. В ньому взяли участь делегати з різних міст американської зони. Не зважаючи на несприятливу погоду, брало участь понад 700 чол. Після панахики й посвячення пам'яток відбувся парад з участю представників обох українських церков.

Пам'яті Івана Франка випустила Монбелдирська філія Української Громади Франції 30-го 5. 1948 р. у Сошо. На цій урочистості були прочитані реферати, виглошнені промови, після чого відбулася мистецька частина, що складалася із софії та дитячої інстави „Останньої ночі“.

Фінансовий відділ ЦПУЕ стоїть перед новими проблемами і завданнями. Як з'ясовано, допомогати організації зможуть обіцяючи гроші на певних умовах, але тим часом виникають труднощі з одержанням грошей нових грошей для поточних витрат. Очікується нова регуляція Уряду щодо грошових засобів допомогових організацій.

Керманці відділу Фінансів ЦПУЕ проф. І. Л. Лампша сводяться, що ЦПУЕ і всі українські громадські організації зможуть перебувати своєю працею, пристосовуючись до нових умов за належною свідомою підтримкою українського громадянства на чужині.

23 і 24. 6. відвідали Франкфурт: проф. Г. Яловий — Голова Українського Допомогового Комітету на англійській зоні, його заступник — д-р С. Біляк і п. М. Лудський — голова Ганноверського Обласного Допомогового Комітету. Гостей радо вітали працівники франкфуртської філії ЦПУЕ. Відбулась конференція у д-ра Смуха, де був також присутній перший заступник голови ЦПУЕ проф. М. О. Ветухія. Особливу увагу присвячено переселенцям справам. Працівники ЦПУЕ і працівники „братів“ поінформували одні одних про специфіку праці й умов на зонах.

† В. Лук'янович

політику в суспільстві, на якій вони здатні стояти. Саме такою скромною людиною був покійний Віктор Константинович.

Довгі роки на особисто знали покійного і твердили, що різко зустрічаються такі люди. Віктор Константинович був людиною самопожертви, що мила своє особисте життя поставити нижче за загальнонаціональні, загальнолюдські і християнські інтереси.

Вічна йому пам'яті!

Друзі покійного:

Михайло ВЕТУХІВ — голова Спілки

Науковців Пралітків,

Степан ВИТВИЦЬКИЙ — Голова

Спілки Працівників,

Іван СЕНЬКО — Голова Селянської

Спілки.

І. МАЗЕПА

Що таке демократія?*)

Ідеологи диктатури намагаються утримувати свої погляди, спираючись головним на теорію Парета. Можливо, поведінкою і чинністю людей керують насамперед почуття та інстинкти, а не розум. Але теорія Парета ми не можемо вважати за об'єктивну. Головна теза Парета, що нібито в людському поступованні пануючу роль грають інстинкти, а не розум, не відповідає правді. Перевага інстинктів над розумом є характеристична лише для суспільств, що знаходяться на первісній стадії свого розвитку. В кожному ж розвиненому суспільстві „розумна“ воля грає не меншу роль, як і „стихийні“ почуття та інстинкти: вони взаємно себе доповнюють.

Що твердження Парета про перевагу інстинктів над розумом є хибне, видно вже з тих висновків, до яких він прийшов, проповідуючи свою теорію. Напр., Парето вважав, що всьогоро виду теорій та ідеологій — політичній, релігійній, соціально-та ітннї селізуються під таке саме сильне впливом ідевідних інстинктів та суб'єктивних переживань, що найде всі вони, на його думку, є „ідеологічні і несекондузні“. Але в такому разі Парето мусів би бути послідовним і признати, що так само його власна теорія з тих же мотивів не може вважатися за „логічну і наукову“, тим більше, що Парето, як лише історик Італії Міхельє, був запалітим ворогом соціалізму, отже не міг безсторонньо говорити про ідеї рівності і демократії, на яких основана ідея соціалізму.

Парето твердить, що люди від природи нерівні, а тому суспільства бувають поділені на різні соціальні верстви, і ніколи не в історії людства не була здійснена рівність або справжня демократія. Але ці твердження Парета по суті нічого не говорять проти демократії. Само собою, люди від природи не є рівні ні фізично, ні інтелектуально, ні, навіть, морально. Демократи цього не заперечують. Погляд про вроджену рівність людей приписують демократам їхні вороги, що шукають аргументів проти нелюбий їм демократичної системи. В дійсності вихідною точкою демократії є не рівність людей, а рівність їх правових домагань. Правильний зміст демократії полягає навіть не в рівності формального права, а в рівності можливостей його здійснення. В демократичному суспільстві для кожної людини має бути відкритий шлях до розвитку його сил і здібностей. Кожний досягає тут того чи іншого становища відповідно до своєї енергії, знання, хисту. Тому демократія не є „рівноправна су-

спільних верств чи окремих людей по типу найнижчому“, як не проповідують у нас Липинський і Донцов. Навпаки, демократія — це уможливлення кожному членові суспільства досягнути становища, для якого він найбільше надається. Саме в такому розумінні демократія з давніх часів здійснюється в багатьох країнах світу й досягнула там великих успіхів. Правда, ідеал демократії ще ніде не був повністю здійснений, але „стремління до його здійснення творять зміст історії“.

Так само не відповідає історичній правді твердження Парета, нібито при вській формі держави панує „правління меншості“. Само собою, не кожний знає, що народ сам ніколи не править, і ніяке організоване суспільство не може існувати без провідної верстви. В кожному суспільстві існує певний політ праці. Це однаково відноситься як до господарського, так і до суспільно-політичного життя в державі. Тому до провідних елементів також в демократичній державі, звичайно, належить лише порівняно невелика частина суспільства, що на основі своєї попередньої праці та підготовки висувається на це становище.

Але ця „меншості“ зі своїм поведінням, її загальним характером своєї діяльності не має нічого спільного з тими „меншостями“, що правлять при не демократичних, диктаторських режимах. Демократичні „меншості“ дістають своє право керувати державою шляхом спільної вільної волі народу і провадять свою працю

під контролею також вільно обраних народніх представників. Правління ж „меншості“ при диктатурах, захопивши владу, тримає її в своїх руках головним за допомогою насильства й терору. Про що суттєву різницю між правліннями меншостями при демократії і при диктатурі одні з сучасних теоретиків демократії пише:

„Демократія не значить, що народ фактично панує. Демократія лише значить, що народ має можливість тих людей, що мають його опанувати, прийняти або відхилити“. (П. Шумпетер).

По суті Парето в своїй теорії те говорить нічого нового про демократію в порівнянні з тим, що писалося й пишеться про не самими прихильниками демократії. Так, наприклад, ще Руссо в своєму Contrat Social писав:

„У строгому розумінні слова, дійсної демократії ніколи не було й не буде. Це є проти природного порядку, щоб велике число правило, а мале управлілось“.

Так само одні з сучасних французьких соціологів пише:

„Чиста демократія неможлива. Неможливо, щоб маса дійсно правила. Тому кожний уряд з необхідності є олігархічний. Демократія існує тільки в такій мірі, в якій правління меншості виходить з маси і контролюється з одного боку вільно обраними представниками народу, а з другого спільною пресою. Влада, яку уряд має над народом, є річ пілком нормальна при умові, значить, що ця влада не перетворюється у „владу“, інакше демократія буде тільки ілюзією“. (М. Дюверже).

Сам Парето не дивився на демократію так вороже, як на йому приписують різні ідеологи диктатури. Напр., погляди Парета, на думку німецького соціолога Бекерата, „не мають нічого спільного ні з державною метафізикою фашизму, ні з його корпоративною державою“.

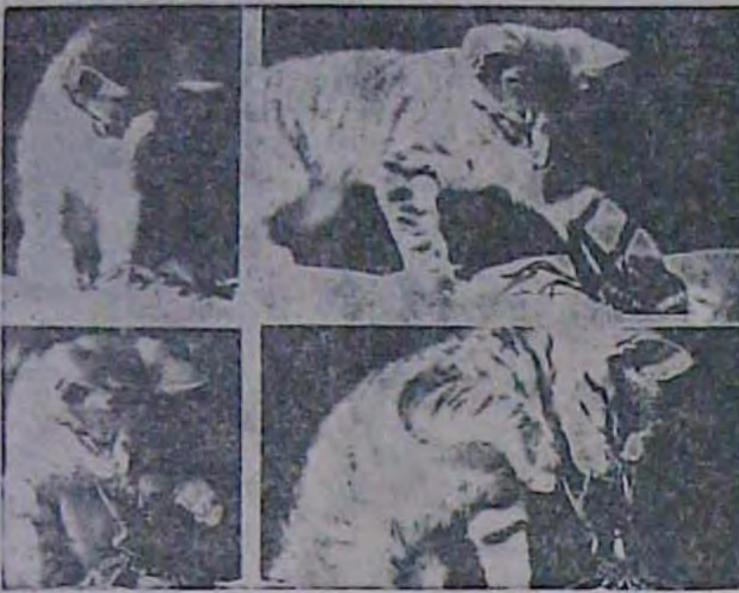
Парето — пише також відомий американський публіцист і соціолог В. Липпен — в своїх господарських поглядах був прихильником вільної торгівлі, а в своїй ненависті проти всякого змішування в справу моральні й культурні завдання лібералом. Його книга закінчується лиховісним пересторогою перед візантійством, до якого повертається фашизм і т. зв. корпоративні держави“.

Як бачимо, теорія Парета не дає підстав для такої безоглядової критики демократії, яку знаходимо в публікаціях Донцова, Липинського та різних інших ідеологів протидемократичного табору.

Що таке демократія?

На думку Липинського і Донцова, демократія — це неминучий хаос і руїна. Це твердження рішучо не відповідає правді. Само собою, будуть різні демократії. Але в країнах, що живуть справжнім демократичним життям, свостерігаємо, замість хаосу й руїни, не тільки порядок, але й — що найголовніше — порівняно високий добробут населення. Про це знає кожний, хто мав нагоду на власні очі бачити життя, слажимо, в таких демократичних країнах, як Англія, Америка (Далі на 6-й стор.)

*) Уривок із книжки І. Мазепа „Підземне життя „Адроліанів“ ч. 1, що в бібліотеці цієї редакції з 1948 р.

пожний має свою турботу

ПРО БІДНОГО АРАБА

(Закінчення з 41 стор.)

— Добре, але як йому на ім'я? — спитав я.

Мого дядька Хосрова не дуже роздратувало, і він не знав, що робити. Він зачав гукати до моєї матері, наче його хто мурдував.

— Мер'ям! — гукав він. — Мер'ям! Моя мати прозогом вбігла в вітальню.

— Що сталося? — спитала вона.

— Відішли його геть, — прошу тебе, — сказав мій дядько Хосров.

— В чому справа?

— Він хоче знати ім'я араба.

— Ну, то що ж. — сказала моя мати. — Він дитина, йому цікаво. Скажи йому.

— І ти також, — застогнав мій дядько Хосров. — моя власна сестра. Моя власна бідна сестричка.

— Так, як він називається? — сказала моя мати.

— Я не скажу, — сказав дядько Хосров. Це все. Я не скажу.

Він встав і пішов геть.

— Він не знає, як той чоловік називається, — посилає мені мати. — І ні для чого тобі його друкувати.

Через три дні, коли мій дядько Хосров знову прийшов до нас, я був у світлиці.

Дядько Хосров пройшов просто до мене і сказав:

— Він називається Халіл. А тепер їдь собі.

Я пішов на подвір'я і став шукати когось з моїх кузенів. Не знайшовши нікого, через 10 хвилин я пішов до вузена Мурата і пос-

перечався з ним шість годину проте, хто з нас буде дужчий через п'ять років. Ми боролись три рази, і я програв усі три рази, але одного разу я, майже, виграв.

Коли я прийшов додому, обидва гості уже пішли. Я вбіг до світлиці з заднього ходу, але їх там не було. Від них лишилося в кімнаті лише їдні запахи і запах тютюну, який вони курили.

— Про що вони говорили? — спитав я матір.

— Я не слухала, — відповіла мати.

Протягом року час-від-часу мій дядько Хосров і араб приходили до нас і сідали в вітальню. Часом вони сиділи годину, часом дві. Одного разу мій дядько Хосров раптом вигукнув до араба: — Не звертай уваги, я кажу тобі, — хоч араб не говорив нічого.

Але найчастіше взагалі нічого не було сказано, аж поки не приходив час їти додому. Тоді мій дядько Хосров казав тихо:

— Бідний нещасний сиротина, — а араб струшував порохи з своїх колін.

Одного дня, коли мій дядько Хосров прийшов до нас сам, я згадав, що араб не приходив до нас кілька місяців.

— А де араб? — спитав я.

— Який араб? — спитав мій дядько Хосров.

— Той бідний, нещасний малий араб, що приходив сюди з вами, — сказав я. — Де він?

— Мер'ям! — закричав дядько Хосров. Він стояв охололений жахом.

— Ой-ой, — подумав я. — Щось

тут знову не так? Що я знову зробив?

— Мер'ям! — кричав він. — Мер'ям! Моя мати ввійшла в світлицю.

— Що сталося? — спитала вона.

— Як тобі подобається! — сказав мій дядько Хосров. Він — твій син. Ти моя сестричка. Прому тебе, відішли його геть. Я люблю його всім серцем. Він американець. Він народився тут. Він буде колись великим чоловіком. Я не сумніваюся в тому. Але прошу, відішли його геть.

— Чому? Що сталося? — спитала мати.

— Що сталося? Що сталося? Він говорить. Він питає. Я люблю його.

— Ерем, — сказала моя мати.

Я також встав і, якщо мій дядько Хосров був лютіший на мене, то я був ще лютіший на нього.

— Де араб? — спитав я.

Мій дядько Хосров показав матері на мене з відчаєм.

— Ось він, — говорив його рух, — твій син. Мій племінник. Моє власне тіло і кров. Бачиш? Ми всі були нещасні сироти. Всі, за винятком його.

— Ерем, — сказала моя мати.

— Добре, але якщо ви не говорите, — сказав я, — то я не можу зрозуміти. Де араб?

Мій дядько Хосров пішов геть, не сказавши ні слова.

— Араб помер, — сказала мати.

— Коли він тобі сказав? — спитав я.

— Він не казав мені цього, — сказала мати.

— То як же ти довідалась про це?

— Я сама не знаю як, — сказала мати, — але я знаю, що він помер.

Мій дядько Хосров не приходив знову до нас довгий час. Я навіть думав, що він уже ніколи не прийде. Коли ж нарешті він прийшов, він став у вітальні в капелюсі на голові і сказав:

— Араб помер. Він помер, сиротина в чужому світі, шість тисяч миль від дому. Він так хотів повернутися додому і помер. Він хотів знову побачити своїх снів. Він хотів знову поговорити з шми. Він хотів вдихнути їхній запах. Він хотів відчутти їхнє дихання. Але він не мав грошей. Він думав про них цілий час. І ось він помер. А тепер їдь геть. Я люблю тебе.

Мені хотілось більше розпитати його, особливо про арабових снів, скільки було їх там, скільки часу він їх не бачив і так далі, але я вирішив піти ліше до мого кузена Мурата і попробувати, чи я не поборю його цього разу і, не сказавши ні слова, я пішов геть, що, очевидно, дуже сподобалось моему дядькові і може він подумав, що, не дивлячись на все, на мене ще є який наліт.

Переклав. з англ. В. КАРПІВ.

СПОРТ

Спорт у Англії

осередках росте мережа наших спортових товариств. М. Тарнавський.

ШАХИ

Під час дві партії з останнього світового турніру.

Білі: Керес — Чорні: Реженський

1. e4, e5; 2. Kf3, Kc6; 3. Bb5, a6; 4. Bb4, d6; 5. c4, Bg4; 6. Kc3, Kge7; 7. h3, Bf3; 8. Df3, Kg6; 9. Kd5, Bxb8; 10. Kc4, Ke7; 11. Kc2, Dd7; 12. d3, Ke8; 13. Bd2, Be7; 14. Dg3, Bf6; 15. Bae1, Kbb; 16. Bb3, Dd8; 17. 0-0, Kd7; 18. a3, Kc5; 19. Ba2, 0-0; 20. b4, Ke6; 21. Be3, f4; 22. Df3, Kd3; 23. Bb1, Kf4; 24. b5 резі.

Білі: Ботвінік — Чорні: Ейне

1. d4, d5; 2. e4, e6; 3. Kf3, Kf6; 4. Kc3, c6; 5. e3, Kbd7; 6. Bb3, Bb4; 7. a3, Ba5; 8. De2, De7; 9. Bd2, de4; 10. Be4, e5; 11. 0-0, 0-0; 12. Bae1, Be7; 13. Ke4, Ke4; 14. De4, a5; 15. Ba2, Kf6; 16. Dh4, e4; 17. Ke5, Be5; 18. de5, De5; 19. Bc3, De7; 20. D, Kd5; 21. De7, Ke7; 22. fe4, b6; 23. Bdl, Kge6; 24. Bd6, Ba6; 25. Bf2, Bb5; 26. e5, Ke7; 27. e4, c5; 28. e6, f6; 29. Bb6; 30. Bc6, Kc6; 31. e7+, Bf7; 32. Bd5, і чорні здаються. М. ЗЕ-К

Українська Економічна Висока Школа в Мюнхені

оголошує запис слухачів на I, III, IV, V, VI, VII, VIII семестри. Дійсними слухачами можуть бути лише особи з закінченою середньою освітою (матурою). На III, IV, V, VI, VII семестри треба подати, крім матурального свідоцтва, ще й докази про закінчення відповідних семестрів в інших рівноцінних високим школах.

По закінченні VI семестрів та зложенні дипломного іспиту школа дає академічний титул дипломованого економіста.

По закінченні VIII семестру, зложивши усного іспиту та написавши й захистивши дипломну працю абсолютним одержавши академічний титул доктора економічних наук, коли дипломна праця матиме теоретичний характер, або титул дипломованого інженера-економіста, коли дипломна праця матиме характер фахово-практичний.

Вступне становить 10 нім. марок, а студійна такса 200 нім. марок за семестр. Прохання про запис на той чи інший семестр треба подавати на адресу ректорату Української Економічної Високої Школи, Мюнхен 8, Флорштраße 1/1.

Виклади почнуться 15. серпня 1948.

Канцелярія
Української Економічної Високої Школи.
651-4

РОЗШУКИ

- Сина Кочергу Івана шукає Кочерга Дмитро. Хто знає про його долю, прошу сповістити на „Українські Вісті“, 614-12
- Други та знайомі військовиків Віагукітських. Моя адреса: J. Kondraskuj N.C.W. Hostel Wigsly near Linkoln, Great Britain. 624-1
- Сина Шовковика Костя із Харківщини, народж. 1925 р., і Богданівна Григорія шукає Шовковик Евфросиня. Ангсбург, Соаме-Казерне, бз. 3/16. 620-1
- Знайомих з Ришкової Воли (повіт Ярослав) розшукує Паставський Юрій. München, Fürstenriederstr. 155. 642-1
- Брата Петра Каланія із Коростова (повіт Стрий) шукає сестра, одружена, Федунія Марія. — Казні ІРО, Купфштайн (Тироль), Австрія. -1
- Рідних і односельчан з Люб'язи (Полісся) пошукує родина Герція — Bayreuth, Leopold-Kaserne. 652-2
- Родичів Кендзерських і Кушків та односельчан села Воляніш, пошта Боршів (Галичина). Писати: Peter Kendlzierski, Rorketon, Manitoba, Canada. 653-3
- Василь Савчук, Валентина Глазний з м. Суляч. Віагукітський на адресу: Theodor Schmidt, (13a) Bayreuth, Bayern, Adolf-von-Groß-Strasse 12, Germany. 650-2

МЕДИЧНІ КНИЖКИ РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ НАДСИЛАЮ НАПЛАДНОЮ ПЛАТНЕЮ

1. „Довідник терапії“, том I, по всіх основних хворобах, ціна 25 нім.
 2. „Протезна та зубна техніка“ зі всіма видами робіт, крім того книга має ще: автогенну справу, позолоту, хромірувальну, технолого металів та інструкції й формули кваліфікації та зодолот на каратаїсте. Ціна 30 нім.
 3. „Діагностика внутрішніх хвороб“, Мозлер Зафферт, вид. 1938 р., ціна 25 нім.
 4. „Довідник терапії“, том II, охоплює всі останні спеціальні хвороби (з латинськими назвами хвороб), а також лікарську та лабораторну техніку й фармакологічні дані. Ціна книжки 30 нім.
 5. „Повний курс зуболікування“ Ціна книжки 40 нім.
- Всі книжки в твердій елегантній обкладинці. Надсилаються: 1, 2 і 3 книжки з 1, VII, п. р.; 3 і 4 книжки — з 1, VIII, п. р.
- За готівку 10% оушту.
- Всі перекладні записки по грошовій реформі необхідно замовити новими записками на адресу:
- M. POMASANOW - MÜNCHEN 22
Leibnizstraße 21/III

Що таке демократія?

(Закінчення з 51 стор.)

ка, Швейцарія, Голландія, Бельгія, Данія, Швеція та інші. Демократія в цих країнах — це не самополю, анархія чи руїна, навпаки — це висока зорганізованість і самодіяльність народу, це — постійна, систематична праця для піднесення добробуту як особистий, так і цілого суспільства.

Основою прикмета демократії, без якої вона не може існувати, це право громадян вільно висловлювати свою думку про політику уряду і його діяльність, право змінити уряд вільним рішенням більшості, тобто методами, що не потребують насильства. Через це при демократії звичайно існує не один, як при диктатурі, а дві і більше партій. При демократичному ліді опозиція є дуже важливим чинником з формуванні суспільної думки і суспільної волі. Понання до поглядів другого — істотна риса демократії. Демократія — це контрольоване правління. Крім опозиції в парламенті, це досягається пресою, що повинна бути вільною.

Зовсім протилежними прикметами визначається диктаторська система. Слід визначити, що для суспільних диктатур характернічно є те, що вони опановують державу, співрачаються на масовій об'єктивній протилежності дійсній руд-

Але цей рух диктатори здебільшого використовують лише для закріплення свого становища. Ставши ж твердо при владі, вони потім за всяку ціну намагаються тримати владу в своїх руках і не допускати до влади опозиції. Звідси безоглядна боротьба диктатур з опозиційними елементами, аж до їх фізичного нищення. Диктаторська влада стає абсолютною; за допозитого насильства й терору вона зосереджує в своїх руках нічим не обмежене керування всіма без винятку галузями життя в державі. В протилежність до демократії, диктатура обертається в правління без контролю, як з боку народного представництва, так і з боку преси.

Тим часом вільна преса — це дуже важливий чинник взагалі в житті вольної нації і держави. Без свободи слова і критики ніякий дійсний поступ суспільства неможливий. „Без критики — пише Бернгард Шоу — неможливий розвиток культури. Тому, якщо ми хочемо охоронити культуру від застою і захистення, то мусимо оголошити критику беззасторожною“. Другий автор, знаний англійський журналіст В. Спід, пише: „Чим більше я думаю про терпимість, тим все більше я розумію, що вона є озна-

кою здоров'я й сили, а не ознакою слабості“.

Так само відомий французький історик Сеньобос писав, що історія 19 віку показала тільки дві дійсні гарантії свободи. Перша — це політично вихований нарід, який ставить до своїх представників високі вимоги, але в разі потреби готовий їх піддержувати проти всякого правительства. „Друга — це жива преса, що інформує про все і готова всю діяльність влади досліджувати, опубліковувати і критикувати; преса, настільки незалежна від урядовців і навіть від суддів, що вони не можуть її наказати мовчати, і так багата й численна, що її не можна підкупити. З таким народом і з такою пресою держава була б забезпечена проти всякого роду деспотії“.

Загальну характеристику демократичної системи дав англійський прем'єр Етлі словами: „Демократія — це форма державного правління, що є найкраща для її ведення, але єдина, що гідна вільних людей“.

З усього сказаного бачимо, що демократична система працює добре в тих суспільствах, де народ є політично свідомий і організований. Але не всі народи знаходяться в однаковому стані щодо свого політичного виховання і на цім, власне, ґрунті після першої світової війни постала т. зв. європейська криза демократії, що була кризою не тільки господарською, але й соціально-політичною і моральною.

За УГО: Голова: С. Соколюк, Генеральний Секретар: І. Косенко.